

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
закладу загальної середньої освіти
наказ від _____ № _____

Навчальна програма
«Мистецтво. 6 клас» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти,
створена на основі модельної навчальної програми
«Мистецтво. 5–6 класи» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти
(автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

Навчальну програму упорядковано:
Олена Гайдамака, Наталія Лемешева,
авторський колектив підручника інтегрованого курсу «Мистецтво»,
видавництво «Генеза», 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Вступна частина

Особливості опанування мистецтва пов'язані з його унікальною освітньою місією – формування в людини ціннісних естетичних орієнтацій у процесі впливу на розум і почуття, свідомість і підсвідомість. Художні твори здатні пробуджувати креативний потенціал учнів для самореалізації та участі в соціокультурній творчості. Сучасні електронні мережі, доляючи культурні кордони, надають можливість отримувати художню інформацію в найрізноманітніших обсягах і форматах; але вона потребує адекватної інтерпретації, критичного ставлення, естетичного оцінювання, тобто вміння вирізняти в інформаційних потоках справжні цінності й орієнтуватися на них. З огляду на швидку цифровізацію освітньо-комунікативного середовища зростає роль візуальної інформації в розвитку людини. Візуальною образністю пронизані тексти різної природи, зокрема глобальні масиви медіатекстів, які можуть мати як естетичний, так і антиестетичний вплив на учнів. Тому вивчення мистецтва має спрямовуватися на розвиток не лише загальної і художньої культури особистості, а й на низку ключових і предметних компетентностей, зокрема медіа-компетентності як чинника подолання загроз і викликів віртуальної реальності, формування естетичного імунітету.

Навчальна програма «Мистецтво. 6 клас» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти створена на основі модельної навчальної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.), якій надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) (далі – Навчальна програма).

Навчальна програма забезпечує наступність між початковою і базовою освітою, гнучкий перехід учнів від молодшого шкільного віку до підліткового, сенситивного для формування цінностей і пошуку життєвих сенсів, розвитку емоційного інтелекту і критичного мислення. Вона розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти, яким визначено **мету** мистецької освітньої галузі – цілісний розвиток особистості учня у процесі опанування мистецьких надбань людства; усвідомлення власної національної ідентичності в міжкультурній комунікації; формування компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження; розкриття креативного потенціалу, залучення до культурних процесів в Україні.

Навчальна програма реалізує визначені в Державному стандарті ціннісні орієнтири та **ключові компетентності**, а саме: вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність; екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність, а також пріоритетна для мистецької галузі культурна компетентність.

Мета інтегрованого навчання мистецтва досягається шляхом реалізації таких **завдань**:

- виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів та естетичних потреб, емоційного інтелекту;
- формування системи художніх знань, яка відображає видову і жанрову специфіку та взаємодію мистецтв; опанування мистецької грамоти, насамперед музичної і візуальної;

- розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; здатності брати участь у дискусіях на теми мистецтва, висловлювати й аргументувати власні думки, судження, пріоритети;
- здобуття мистецького досвіду в різних видах практичної діяльності; в індивідуальних, групових і колективних мистецьких проектах; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження, до роботи в команді на засадах толерантності й партнерства;
- розвиток художніх здібностей, уяви та інтуїції, критичного і креативного мислення, інноваційності;
- формування потреби в естетизації середовища, готовності до участі в соціокультурному житті, до збереження і примноження мистецько-культурних цінностей.

Принципи, на яких ґрунтуються програма та визначаються дидактичні пріоритети:

- дитиноцентризму та індивідуалізації, врахування вікових особливостей і природних здібностей учнів;
- систематичності, неперервності, наступності між початковою і базовою освітою, адаптаційним і основним циклами навчання;
- глобальної освіти – поєднання глобального (загальнолюдського), національного (державного) та локального (етнокраснавчого) аспектів змісту освіти;
- дидактичної інтеграції на основі взаємодії мистецтв і методів компаративістики, спрямованих на поліхудожній розвиток учнів;
- континуальності – єдності навчання і виховання особистості, художнього і технічного, емоційного та раціонального, свідомого та інтуїтивного в процесі опанування мистецьких цінностей;
- варіативності змісту, засобів, методів і технологій навчання мистецтва;
- діалогічної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, партнерства, емоційно-енергетичної насиченості навчання;
- пріоритету художньо-творчої самореалізації учнів, пошуку особистісних сенсів у навчанні мистецтва;
- стимулювання мистецької самоосвіти, єдність формальної, неформальної та інформальної освіти.

Навчальна програма побудована на підґрунті *компетентнісного, інтегративного, особистісно орієнтованого, діяльнісного та культурологічного підходів*, які зумовлюють дидактично доцільне визначення змісту навчання мистецтва і широку палітру методичного інструментарію вчителя.

Компетентнісний підхід розглядається як з позиції цілей і результатів загальної мистецької освіти, які вимірюються у відповідних формах контролю та оцінювання учнів, так і з позиції організації процесу навчання: добору доцільного змісту і відповідних художньо-педагогічних технологій.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках освітньої галузі та пошуку міжгалузевих зв'язків, інтеграції навчання мистецтв із соціокультурним середовищем.

Особистісно зорієнтований підхід сприяє підвищенню мотивації до навчання, забезпечує розкриття творчого потенціалу і розвиток індивідуальних художніх здібностей учнів відповідно до інтересів і потреб.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток практичних умінь учнів у різних видах мистецтва, наскрізних навичок (soft skills) і здатності застосовувати їх у власній життєдіяльності.

Культурологічний підхід зумовлює розгляд мистецтва в широкому культурологічному контексті в єдиності цінностей культури національної та зарубіжної, народної і професійної, елітарної і популярної, традиційної та інноваційної; у результаті такого підходу в учнів має сформуватися цілісний художній образ світу, готовність до діалогу культур і бажання збагачувати особистісний культурний потенціал за допомогою ресурсів світового мистецтва (за формулою «людина в культурі - культура в людині»).

Структура програми та загальна характеристика її складників

Навчальна програма містить результативні, змістові та процесуальні складники, які структуровано за трьома відповідними рубриками «Очікувані результати навчання», «Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу», «Види навчальної діяльності».

У рубриці **«Очікувані результати навчання»** конкретизовано вимоги до учнів окремо для 6 класу відповідно до запропонованого змісту і з урахуванням чотирьох груп результатів, визначених у Державному стандарті базової середньої освіти. До результатів варто зарахувати не лише грамотність і досвід в окремих видах мистецтва, а й міжпредметну естетичну компетентність, а також інтегративну медіа-компетентність у сфері мистецтва. Саме вони дають змогу учням/ученицям вирішувати міждисциплінарні проблеми, наприклад, під час виконання інтегративних галузевих і міжгалузевих проектів.

Рубрика **«Пропонований зміст навчального предмета/інтегрованого курсу»** побудована із застосуванням навчальних модулів модельної навчальної програми, що оптимізує освітній процес, робить його систематизованим і водночас гнучким, варіативним.

В основу конструювання змісту програми інтегрованого курсу «Мистецтво» і визначення структури й тематизму кожного року навчання обрано авторську концепцію поліцентричної інтеграції (Л. М. Масол), яка детермінує цілісну наскрізну побудову мистецької освіти впродовж усієї вертикалі від початкової до старшої школи на засадах художньо-світоглядних орієнтацій і культурно-мистецьких універсалій. Поліцентрична інтеграція передбачає виокремлення **домінантних компонентів** змісту (музичного та образотворчого), які поєднуються в єдиний тематичний цикл на основі певної художньо-дидактичної суперпозиції, що здатна інтегрувати окремі одиниці змісту.

У рубриці **«Види навчальної діяльності»** подано орієнтовний перелік видів діяльності учнів/учениць, в якому переважають художньо-практичні й творчі. Цей перелік може варіюватися і доповнюватися вчителем, вільним у доборі художньо-дидактичного матеріалу, кількості й тематики мистецьких проектів – індивідуальних, групових, колективних. Надані діяльнісні орієнтири й діяльнісні форми інтеграції запроваджуються через диференційовані завдання різного рівня складності з урахуванням художніх інтересів і можливостей учнів, що сприяє розвитку креативного потенціалу особистості.

Особливості організації освітнього процесу.

Кількість навчальних годин у Навчальній програмі відповідає **«рекомендованому»** навчальному часу (2 год. на тиждень), визначеному Типовою освітньою програмою (затвердженою наказом МОН від 19.02.2021 р. № 235). Заклад освіти може змінювати

кількість навчальних годин на вивчення інтегрованого курсу або окремих предметів у межах заданого діапазону навчального навантаження: «мінімального – 1 год.» та «максимального – 3 год.». При цьому треба забезпечити умови досягнення результатів навчання в обсязі **не меншому** ніж визначено цією програмою.

Навчальна програма представляє органічне поєднання змісту різних видів мистецтва з домінантністю музичного і образотворчого, тому цей курс може викладати як один, так і два вчителі відповідно до фаху – вчитель музичного мистецтва, вчитель образотворчого мистецтва, які мають співпрацювати у команді, узгоджуючи планування своїх уроків.

У разі викладання цього курсу двома вчителями у Навчальній програмі виокремлено дві складові за видами мистецтва із зазначенням відповідної кількості годин «Мистецтво: музичне мистецтво» (1 година на тиждень) – Додаток 1, «Мистецтво: образотворче мистецтво» (1 година на тиждень) – Додаток 2.

Необхідною умовою реалізації завдань мистецької освітньої галузі є отримання інтегративного підходу через узгодження програмового змісту і результатів навчання з різних видів мистецтва. Тому необхідною умовою є упровадження інтегрованого курсу «Мистецтво» протягом усього навчального року, не виокремлюючи його складові (музичну, образотворчу) в окремі навчальні періоди (семестри). Відповідно – у класному журналі для кожної складової відводяться окремі сторінки, на яких після назви інтегрованого курсу через двокрапку прописується уточнення: «Мистецтво: музичне мистецтво», «Мистецтво: образотворче мистецтво».

Якщо освітній заклад обирає рекомендовану кількість годин на галузь (2 год. на тиждень), то може викладатися як інтегрований курс «Мистецтво» (2 год на тиждень), так і автономні його складники «Мистецтво: музичне мистецтво» (1 год.) та «Мистецтво: образотворче мистецтво» (1 год), де теми із синтетичних мистецтв і медіа, зазначені в модулях модельної навчальної програми інтегруються до змісту домінантних видів мистецтва, адже вимоги до результатів їх опанування учнями, що передбачені Державним освітнім стандартом, не підлягають скороченню.

Основна частина Навчальної програми за такою моделлю викладена у Додатах 1,2, змістове наповнення яких має реалізовуватися в паралельному режимі двома вчителями у командній взаємодії.

Якщо освітній заклад обирає мінімальну кількість годин на галузь (1 год. на тиждень), то викладається виключно інтегрований курс. Основна частина Навчальної програми за такою моделлю навчання викладена у Додатку 3.

Орієнтовна тематична структура Навчальної програми

Мистецтво: музичне мистецтво (1 год) Додаток 1	Мистецтво: образотворче мистецтво (1 год) Додаток 2	Мистецтво (1 год) Додаток 3
Тема року: Жанри мистецтва Розділ I. Образи природи в мистецьких жанрах Розділ II. Образи людини в мистецьких жанрах	Тема року: Жанри мистецтва Розділ I. Образи природи в мистецьких жанрах Розділ II. Образи людини в мистецьких жанрах	

2. Основна частина

6 клас

Додаток 1

Мистецтво: музичне мистецтво

<i>Очікувані результати навчання</i>	<i>Пропонований зміст</i>	<i>Орієнтовні види навчальної діяльності</i>
<i>Тема року: Жанри мистецтва</i>		
Розділ І.ОБРАЗИ ПРИРОДИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ <i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
<p>1. Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє жанрові групи народних пісень; вокальну та інструментальну, програмну, непрограмну, оркестрову і хорову музику; • характеризує музичні образи, виокремлює характерні ознаки (засоби музичної виразовості); • описує і порівнює камерні і оркестрові, вокальні і хорові, музично-театральні жанри; • наводить приклади використання творів різних жанрів у власному житті; <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно сприймає твори різних жанрів, характеризує їх, використовує відповідну термінологію; • порівнює виконання пісні в різних інтерпретаціях; • висловлює власне ставлення до творів мистецтва, застосовує відповідну термінологію; • наводить приклади народних пісень за жанровими групами; музичних творів, що втілюють образи природи; поєднання особливостей певного музичного жанру для втілення художнього образу; зв'язків між видами мистецтва, мистецтва з життям. <p>2. Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності</p>	<p><i>Вступ. Палітра мистецьких жанрів.</i></p> <p>Жанр і образний зміст твору мистецтва. Образи народного і професійного мистецтва.</p> <p><i>Розділ І. Образи природи в мистецьких жанрах:</i></p> <p>Образи тварин у мистецтві.</p> <p>Довкілля в художніх образах.</p> <p>Мистецтво у звичайних речах.</p> <p><i>Модуль 1 (домінантний). Жанри музичного мистецтва.</i></p> <p>Вокальні жанри (пісня, гімн, арія). Камерна, оркестрова музика. Програмні, непрограмні музичні твори.</p>	<p>Спів народних і сучасних авторських пісень з пластичним іntonуванням, з імпровізованими жестами й рухами.</p> <p>Гра на елементарних музичних інструментах, зокрема на виготовлених власноруч.</p> <p>Експериментування зі звуками різних властивостей.</p> <p>Імпровізація супроводу до пісні, ритмічних послідовностей, мелодій до вірша тощо.</p> <p>Виконання ритмічних послідовностей (соло і в ансамблі).</p> <p>Музично-дидактичні ігри (зокрема з нотної грамоти).</p> <p>Дослідження звуків</p>

<p>в різних видах мистецтва</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • відтворює запропоновані ритмічні послідовності соло, в групі; метр запропонованого фрагменту музичного твору, відтворює диригентські схеми; • розчує і виконує пісні у відповідному темпі, динаміці, характері, настрої, характеризує її мелодію; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює і виконує власні ритмічні послідовності, зокрема ритмічний супровід до пісні імпровізує, виражає різні емоції; • імпровізує голосом/ на музичних інструментах для відтворення різних емоцій/ музичних образів; • експериментує з різними звуками, інтонаціями; бере участь у створенні музичних «діалогів»; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в колективній творчій діяльності. <p>3. Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує власні досягнення в музичній творчості; <p>3.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • презентує результати власної творчості, пояснює свій задум; <p>3.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в обговоренні творів різних видів мистецтва, • долучається до мистецьких заходів, бере участь в інсценізаціях (зокрема, календарно-обрядових дійств), соціально-мистецьких проектах тощо; <p>3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює емоційне враження від творів мистецтва; пояснює ставлення до них; • називає власні емоції, що винikли під час сприймання творів мистецтва; • порівнює емоційні стани, що передають різні твори мистецтва; 	<p>Камерно-інструментальні жанри (п'еса, прелюдія, скерцо, ноктурн). Музичні цикли. Симфонічні жанри (концерт симфонія, симфонічна картина). Хорові жанри (ораторія, кантата) Музично-театральні жанри (опера, балет, оперета, мюзикл). Вертеп.</p>	<p>довкілля, звукові імпровізації.</p> <p>Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах (зокрема екологічних) з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення.</p> <p>Застосування цифрових технологій у презентаціях.</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів мистецтва – музичного, візуальних з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення.</p> <p>Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p> <p>Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p>
---	---	---

<ul style="list-style-type: none"> передає враження від творів вербально/невербально, різними художніми засобами; виявляє ставлення до вокальної, інструментальної музики; різних музичних жанрів; до різних видів музичної діяльності; висловлює міркування щодо ролі музики для міжособистісного спілкування. <p>4. Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації</p> <p>4.1</p> <ul style="list-style-type: none"> шukaє й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх; висловлює міркування щодо ролі інформаційного середовища для розвитку і поширення мистецтва. 		
--	--	--

Розділ 2. ОБРАЗИ ЛЮДИНИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ

19 годин (з них 4 – резервний час)

<p>1. Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> роздіняє і описує музичні жанри: вокальні, інструментальні, оркестрові і хорові; описує особливості програмної і непрограмної музики; різні жанри кіномистецтва, пояснює роль музики у кіномистецтві, особливості кіно як синтетичного виду мистецтва; бере участь в обговоренні фільмів різних жанрів; характеризує музичні образи, виокремлює характерні ознаки (засоби музичної виразовості); визначає і характеризує різновиди хореографічного мистецтва; наводить приклади творів різних жанрів, поєднання мистецтва і сучасних технологій. <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> уважно сприймає твори різних жанрів, характеризує їх, використовує 	<p>Образи людини у творах музичного мистецтва різних жанрів. Герої міфів у мистецтві. Історичні сюжети в мистецтві. Побутові сюжети в мистецтві. Образи людини в кіножанрах. Жанри об'єднуються. Мистецтво і сучасні цифрові технології.</p> <p>Модуль 1 (домінантний) продовження. Жанри музичного мистецтва.</p> <p>Вокальні жанри (пісня, гімн). Хорові жанри (ода). Камерно-інструментальні</p>	<p>Спів народних і сучасних авторських пісень з пластичним іntonуванням, з імprovізованими жестами й рухами.</p> <p>Гра на елементарних музичних інструментах, зокрема на виготовлених власноруч.</p> <p>Експериментування зі звуками різних властивостей.</p> <p>Імprovізація супроводу до пісні, ритмічних послідовностей, мелодій до вірша тощо.</p> <p>Виконання ритмічних</p>
--	--	--

<p>відповідну термінологію;</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює власне ставлення до творів мистецтва, застосовує відповідну термінологію; • наводить приклади музичних творів, що втілюють образи людини; особливостей певного музичного жанру для втілення художнього образу; зв'язків між видами мистецтва, мистецтва з життям. • пояснює можливості збереження і популяризації народного мистецтва (музичного, хореографічного); 	<p>жанри (прелюдія, п'єса, елегія тощо). Музичні цикли (сюїта). Симфонічні жанри (симфонія). Концерт, симфонічна поема, рапсодія тощо). Музично-театральні жанри (повторення)</p>	<p>послідовностей (соло і в ансамблі). Музично-дидактичні ігри (зокрема з нотної грамоти). Дослідження звуків довкілля, звукові імпровізації.</p>
<p>2. Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує пісню у відповідному характері; • відтворює запропоновані ритми (соло, в ансамблі), • виконує ритми, рухи під музику; у відповідному характері (рухи, міміка, мова, інтонації) ролі-інсценізації; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює власні ритмічні послідовності; музичні і мовленнєві інтонації, • проявляє ініціативність у виконанні творчих завдань; • виявляє ініціативу в інсценізації пісні; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в інсценізації, у створенні флешмобу; • пропонує ідеї, виявляє ініціативу в реалізації проекту, • виявляє активну участь у колективній художньо-творчій діяльності. 	<p>Модуль 2. Танцювальні жанри. Народні танці. Бальні (парні), спортивні танці: європейські (вальс, танго тощо), латиноамериканські (самба, ча-ча-ча тощо).</p> <p>Сучасні танці. Танці на льоду.</p> <p>Вплив танцювальної активності на здоров'я людини.</p> <p>Модуль 4. Жанри кіномистецтва. Жанри ігрового кінематографа (екранізація, комедія, детектив, пригодницький фільм тощо).</p> <p>Види мультиплікації.</p> <p>Роль композиторів і художників у кіномистецтві.</p>	<p>Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах (зокрема екологічних) з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення.</p> <p>Застосування цифрових технологій у презентаціях.</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів мистецтва – музичного, візуальних з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення.</p> <p>Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p>
<p>3. Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеризує власні досягнення в музичній творчості; <p>3.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • презентує результати власної творчості, пояснює свій задум; <p>3.3.</p>	<p>у</p>	<p>Добір видів художньої діяльності для емоційного</p>

<ul style="list-style-type: none"> • бере участь в обговоренні творів різних видів мистецтва; <p>3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • висловлює думки, емоції щодо твору мистецтва; пояснює власне ставлення до них /мистецької діяльності; • висловлює думки щодо ролі мистецтва в житті людини, пояснює власне ставлення до музичного, театрального, кіномистецтва, хореографії; 	<p>Модуль 5. Жанри об'єднуються.</p> <p>Жанри-гібриди в музичному і візуальних мистецтвах.</p> <p>Поєднання жанрів у кінофільмі.</p> <p>Зв'язок мистецтва з наукою і технікою.</p> <p>Медіамистецтво.</p> <p>Цифровізація в мистецтві.</p> <p>Віртуальна і доповнена реальність у художній творчості</p>	<p>задоволення, зняття втоми.</p>
<p>4. Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації</p> <p>4.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • шукає й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо-, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх; • висловлює міркування щодо ролі інформаційного середовища для розвитку і поширення мистецтва. 		

Додаток 2**Мистецтво: образотворче мистецтво**

<i>Очікувані результати навчання</i>	<i>Пропонований зміст</i>	<i>Орієнтовні види навчальної діяльності</i>
<i>Тема року: Жанри мистецтва</i>		
Розділ І. ОБРАЗИ ПРИРОДИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ		
<i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
<p>1. Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва</p> <p>Учень (ученица)</p> <p>1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє та називає твори народного декоративно-прикладного та професійного мистецтва (графіки, живопису, скульптури); • розуміє особливості стилізації зображень на основі реальних природних форм, фігур чи предметів; • виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів образотворчого мистецтва; • наводить приклади творів анімалістичного, пейзажного жанрів, жанру натюрморт; • розрізняє види пейзажів; види, техніки графіки, живопису, скульптури (зокрема, рельєфу); <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно сприймає твори образотворчого мистецтва, характеризує їх, використовує відповідну термінологію; • визначає народні мотиви в сучасному мистецтві; • пояснює художні цінності творів, висловлює власне ставлення до творів образотворчого (графіки, живопису, скульптури) мистецтва різних жанрів; • порівнює зразки мистецтва минулого і сучасності; художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям 	<p>Вступ. Палітра мистецьких жанрів. Художній образ. Жанр і образний зміст твору мистецтва. Жанри образотворчого мистецтва. Образи народного і професійного мистецтва.</p> <p>Розділ І. Образи природи в мистецьких жанрах:</p> <p>Образи тварин у мистецтві. Довкілля в художніх образах. Мистецтво у звичайних речах.</p> <p>Модуль 3 (домінантний). Жанри образотворчого мистецтва.</p> <p>Анімалістичний жанр. Пейзаж (сільський, міський, гірський, марина, фантастичний тощо). Натюрморт (квітковий, овочі-фрукти, з атрибутою мистецтва тощо).</p>	<p>Дослідження довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації (замальовки, фотографії тощо).</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів декоративно-ужиткового, образотворчого мистецтва, з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення.</p> <p>Виконання вправ: досягнення різного ступеня насиченості штрихуванням, крапкуванням, тушуванням; графічні замальовки утворення колірних тонів способом розблілення та затемнення; утворення тонових співвідношень кольору тощо.</p> <p>Експериментування з різними інструментами та матеріалами: витиснення візерунків на фользі; створення різної фактури; імітації мозаїки; утворення скрапу різними способами тощо.</p> <p>Створення графічних (лінією, штрихами, плямами) та живописних композицій у різних жанрах різними</p>

<p>2. Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує зображення (графічні, живописні, об'ємні) застосовуючи різні художні техніки, матеріали, формати, прийоми; • використовує художню літературу в мистецькій творчості; знання і вміння з громадянської та історичної, природничої, інформатичної освітніх галузей; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • експериментує з кольорами, лініями, формами; • пропонує власні ідеї, реалізує їх з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • спостерігає за довкіллям, фіксує власні спостереження (фото, замальовки тощо). 		<p>техніками.</p> <p>Ліплення об'ємних зображень (кругла скульптура та рельєф).</p> <p>Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах: «Жанри мистецтва» «Різдвяний арт-ярмарок». «Подаруй радість і тепло своїх сердець» тощо з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення.</p> <p>Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p> <p>Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p>
<p>3. Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає власні досягнення в образотворчій діяльності, визначає уміння і навички, які потрібно ще удосконаловати; <p>3.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструє свої творчі роботи, за потреби, пояснює свій задум; <p>3.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в обговоренні творів образотворчого мистецтва різних жанрів, пояснює свою позицію; у колективній творчій діяльності; <p>3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає емоційні стани, що втілюють твори мистецтва; 		

- порівнює емоційні стани, що передають різні твори мистецтва;
- називає власні емоції, що виникли під час сприймання творів мистецтва;
- виявляє і пояснює ставлення до творів мистецтва;
- виявляє власне ставлення до різних видів образотворчої діяльності;
- висловлює міркування щодо ролі митців для збереження довкілля.

4. Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації

Учень (учениця)

4.1.

- обирає різні способи творення для художнього самовираження (ілюстрації, фото тощо);
- шукає й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх;

4.2.

- визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво;
- висловлює міркування щодо ролі митців для збереження довкілля; ролі інформаційного середовища на розвиток і поширення мистецтва.

Розділ 2. ОБРАЗИ ЛЮДИНИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ

19 годин (з них 4 – резервний час)

1. Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва

Учень (учениця)

1.1.

- виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів

--	--	--

Образи людини у творах музичного мистецтва різних жанрів. Портрет. Різновиди портрету. Міфологічний, історичний, побутовий жанри. Кіно жанри.

Дослідження довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації (замальовки, фотографії тощо).

Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів образотворчого ,

<p>образотворчого мистецтва (портрет, міфологічний, історичний, побутовий),</p> <ul style="list-style-type: none"> • наводить приклади творів портретного, міфологічного, історичного, побутового жанрів; • розрізняє види портрету; види, техніки графіки, живопису, скульптури (зокрема, рельєфу); • називає і характеризує твори різних кіно жанрів <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно сприймає твори образотворчого мистецтва, кіномистецтва характеризує їх, використовує відповідну термінологію; • пояснює художні цінності творів, висловлює власне ставлення до творів образотворчого (графіки, живопису, скульптури) мистецтва різних жанрів; • описує різні жанри кіномистецтва, називає професії фахівців, задіяних у кінематографі; бере участь в обговоренні фільмів різних жанрів; • наводить приклади улюблених творів кіномистецтва; • творів різних жанрів, поєднання мистецтва і сучасних технологій; об'єднання жанрів у творах мистецтва; взаємодії мистецтва і цифрових технологій; • порівнює зразки мистецтва минулого і сучасності; художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям. <p>2. Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва</p> <p><i>Учень (ученица)</i></p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує зображення (графічні, живописні, об'ємні, декоративні) в різних жанрах образотворчого мистецтва (портрет, міфологічний, історичний, побутовий); застосовує різні художні техніки, матеріали, формати, прийоми, фотографії, прості шрифтові композиції, гіф-анімації тощо; 	<p>об'єднуються. Мистецтво і сучасні цифрові технології.</p> <p>Модуль 3 (домінантний) продовження. Жанри образотворчого мистецтва.</p> <p>Портрет (подвійний, парний, груповий, парадний, камерний, кінний, автопортрет тощо).</p> <p>Міфологічний, історичний жанри. Побутовий жанр.</p> <p>Модуль 4. Жанри кіномистецтва.</p> <p>Жанри ігрового кінематографа (екранізація, комедія, детектив, пригодницький фільм тощо).</p> <p>Види мультиплікації.</p> <p>Роль художників у кіномистецтві.</p> <p>Модуль 5. Жанри об'єднуються.</p> <p>Жанри-гібриди в образотворчому мистецтві.</p> <p>Поєднання жанрів у кінофільмі.</p> <p>Зв'язок мистецтва з наукою і технікою. Медіамистецтво.</p> <p>Цифровізація в мистецтві.</p> <p>Віртуальна і доповнена реальність у художній творчості</p>	<p>кіномистецтва, з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення. Виконання вправ.</p> <p>Експериментування з різними інструментами та матеріалами.</p> <p>Створення графічних (лінією, штрихами, плямами) та живописних композицій у різних жанрах різними техніками.</p> <p>Ліплення об'ємних зображень.</p> <p>Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах: «Жанри мистецтва» тощо з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення. Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p> <p>Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • упорядковує композиції зображень; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • пропонує власні ідеї, реалізує їх з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • спостерігає за довкіллям, фіксує власні спостереження (фото, замальовки тощо); • використовує знання і вміння з мовно-літературної, математичної, природничої, інформатичної освітніх галузей. <p>3. Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає власні досягнення в образотворчій діяльності, визначає уміння і навички, які потрібно ще удосконалювати; <p>3.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструє свої творчі роботи, за потреби, пояснює свій задум; <p>3.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в обговоренні творів різних видів мистецтва, пояснює свою позицію; у колективній творчій діяльності; <p>3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає емоційні стани, що втілюють твори мистецтва та дизайну; • порівнює емоційні стани, що передають різні твори мистецтва та дизайну; • висловлює емоційне враження від творів образотворчого мистецтва, синтетичних видів мистецтва, пояснює ставлення до них; • виявляє і пояснює ставлення до творів різних видів мистецтва; • виявляє власне ставлення до різних видів 	
--	--

<p>образотворчої діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює власне ставлення до різних видів образотворчої діяльності; • висловлює міркування щодо ролі мистецтва для збереження довкілля; зміцнення здоров'я; об'єднання людей навколо певної ідеї тощо. 		
<p>4. Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>4.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • обирає різні способи творення для художнього самовираження (ілюстрації, фото тощо); • шукає й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх; <p>4.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво; • висловлює міркування щодо ролі митців для збереження довкілля; ролі інформаційного середовища на розвиток і поширення мистецтва. 		

Додаток 3

Мистецтво		
<i>Очікувані результати навчання</i>	<i>Пропонований зміст</i>	<i>Орієнтовні види навчальної діяльності</i>
<i>Тема року: Жанри мистецтва</i>		
Розділ І. ОБРАЗИ ПРИРОДИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ		
<i>16 годин (з них 2 – резервний час)</i>		
<p>Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва</p> <p>Учень (учениця)</p> <p>1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє жанрові групи народних пісень; вокальну та інструментальну, програмну, непрограмну, оркестрову і хорову музику; • розрізняє та називає твори народного декоративно-прикладного та професійного мистецтва (графіки, живопису, скульптури); • характеризує музичні образи, виокремлює характерні ознаки (засоби музичної виразовості); • описує і порівнює камерні і оркестрові, вокальні і хорові, музично-театральні жанри; • характеризує і наводить приклади творів анімалістичного, пейзажного жанрів, жанру натюрморт; • розрізняє види, техніки графіки, живопису, скульптури (зокрема, рельєфу); • наводить приклади використання творів різних жанрів у власному житті; <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно сприймає твори різних жанрів, характеризує їх, використовує відповідну термінологію; • пояснює художні цінності творів, висловлює власне ставлення до творів мистецтва різних жанрів; • наводить приклади народних пісень за жанровими групами; музичних творів, що втілюють образи природи; поєднання особливостей певного музичного жанру для втілення художнього 	<p><i>Вступ. Художній образ. Палітра мистецьких жанрів. Жанр і образний зміст твору мистецтва. Образи народного і професійного мистецтва.</i></p> <p><i>Розділ I. Образи природи в мистецьких жанрах:</i></p> <p><i>Образи тварин у мистецтві. Анімалістичний жанр. Довкілля в художніх образах. Пейзаж. Види пейзажу. Мистецтво у звичайних речах. Натюрморт.</i></p> <p><i>Модуль 1 (домінантний). Жанри музичного мистецтва.</i></p> <p><i>Вокальні жанри (пісня, гімн, арія).</i></p> <p><i>Камерна, оркестрова музика. Програмні, непрограмні музичні твори.</i></p> <p><i>Камерно-інструментальні жанри (п'еса, прелюдія, скерцо, ноктюрн)</i></p> <p><i>Музичні цикли.</i></p>	<p>Спів народних і сучасних авторських пісень з пластичним іntonуванням, з імпровізованими жестами й рухами. Гра на елементарних музичних інструментах, зокрема на виготовлених власноруч.</p> <p>Експериментування зі звуками, кольорами, художніми матеріалами та інструментами.</p> <p>Імпровізація супроводу до пісні, ритмічних послідовностей, мелодій до вірша тощо.</p> <p>Виконання ритмічних послідовностей (соло і в ансамблі).</p> <p>Музично-дидактичні ігри (зокрема з нотної грамоти).</p> <p>Дослідження звуків довкілля, звукові імпровізації.</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів різних видів мистецтва – музичного, візуальних з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення.</p> <p>Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних</p>

<p>образу;</p> <ul style="list-style-type: none"> • порівнює зразки мистецтва минулого і сучасності; художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям. 	<p>Симфонічні жанри (концерт симфонія, симфонічна картина). Хорові жанри (ораторія, кантата)</p> <p>Музично-театральні жанри (опера, балет, оперета, мюзикл). Вертеп.</p>	<p>вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p>
<p>Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує пісню у відповідному характері; запропоновані ритми (соло, в ансамблі), рухи під музику; • виконує зображення (графічні, живописні, об'ємні) застосовуючи різні художні техніки, матеріали, формати, прийоми; • використовує знання і вміння з громадянської та історичної, природничої, інформатичної освітніх галузей; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює власні ритмічні послідовності; музичні і мовленнєві інтонації; • експериментує з кольорами, лініями, формами; • пропонує власні ідеї, реалізує їх з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій; • проявляє ініціативність у виконанні творчих завдань; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • бере участь в колективній мистецькій діяльності • пропонує ідеї, виявляє ініціативу в реалізації проекту, • спостерігає за довкіллям, фіксує власні спостереження (фото, замальовки тощо). 	<p>Модуль 3 (домінантний). Жанри образотворчого мистецтва.</p> <p>Анімалістичний жанр. Пейзаж (сільський, міський, гірський, марина, фантастичний тощо).</p> <p>Натюрморт (квітковий, овочі-фрукти, з атрибуутами мистецтва тощо).</p>	<p>Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p> <p>Дослідження довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації (замальовки, фотографії тощо).</p> <p>Виконання вправ: малювання лініями з різними характерами, штрихування, змішування кольорів фарб та їх нанесення у різні способи, створення різної фактури.</p> <p>Створення графічних (лінією, штрихами, плямами) та живописних композицій у різних техніках.</p> <p>Виконання силуетних зображень.</p> <p>Ліплення об'ємних зображень.</p> <p>Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах.</p> <p>Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів.</p>
<p>Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p><i>Учень (учениця)</i></p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає власні досягнення в музичній і образотворчій діяльності, визначає уміння і навички, які потрібно ще удосконалювати; <p>3.2.</p>		<p>Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p>

- демонструє свої творчі роботи, за потреби, пояснює свій задум;
- 3.3.
- бере участь в обговоренні творів мистецтва, пояснює свою позицію;
  - бере участь у колективній творчій діяльності;
- 3.4.
- визначає емоційні стани, що втілюють твори мистецтва;
  - порівнює емоційні стани, що передають різні твори мистецтва;
  - називає власні емоції, що виникли під час сприймання творів мистецтва;
  - виявляє і пояснює ставлення до творів мистецтва;
  - виявляє власне ставлення до різних видів музичної та образотворчої діяльності;
  - висловлює міркування щодо ролі митців для збереження довкілля.

Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації

Учень (учениця)

4.1.

- обирає різні способи творення для художнього самовираження (ілюстрації, фото тощо);
- шукає й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх;

4.2.

- визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво;
- висловлює міркування щодо ролі митців у збереженні довкілля; ролі інформаційного середовища для розвитку і поширення мистецтва.

Розділ 2. ОБРАЗИ ЛЮДИНИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ

19 годин (з них 4 – резервний час)

Пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, виявляє ціннісне емоційне ставлення до мистецтва

Образи людини у творах

Спів народних і сучасних авторських

<p>Учень (учениця)</p> <p>1.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • розрізняє і описує музичні жанри: вокальні, інструментальні, оркестрові і хорові; описує особливості програмної і непрограмної музики; • характеризує музичні образи, виокремлює характерні ознаки (засоби музичної виразовості); • виокремлює та характеризує жанрові ознаки творів образотворчого мистецтва (портрет, міфологічний, історичний, побутовий), • наводить приклади творів портретного, міфологічного, історичного, побутового жанрів; творів різних жанрів, поєднання мистецтва і сучасних технологій; розрізняє види портрету; • визначає і характеризує різновиди хореографічного мистецтва; • описує різні жанри кіномистецтва, називає і характеризує твори різних кіно жанрів <p>1.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • уважно сприймає твори різних жанрів, характеризує їх, використовує відповідну термінологію; • пояснює художні цінності творів, висловлює власне ставлення до творів мистецтва різних жанрів, застосовує відповідну термінологію; • пояснює можливості збереження і популяризації народного мистецтва (музичного, хореографічного); • описує різні жанри кіномистецтва, називає професії фахівців, задіяних у кінематографі; бере участь в обговоренні фільмів різних жанрів; • наводить приклади поєднання творів різних жанрів, поєднання мистецтва і сучасних технологій; • порівнює зразки мистецтва минулого і сучасності; мистецтва і цифрових технологій, художні образи з явищами довкілля, пояснює зв'язки між мистецтвом і життям <p>Виявляє художньо-образне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва</p> <p>Учень (учениця)</p>	<p>мистецтва різних жанрів. Портрет. Різновиди портрету. Герої міфів у мистецтві. Історичні сюжети в мистецтві. Побутові сюжети в мистецтві. Міфологічний, історичний, побутовий жанри. Образи людини в кіно жанрах. Жанри об'єднуються. Мистецтво і сучасні цифрові технології.</p> <p>Модуль 1 (домінантний) продовження. Жанри музичного мистецтва.</p> <p>Вокальні жанри (пісня, гімн). Хорові жанри (ода).</p> <p>Камерно-інструментальні жанри (прелюдія, п'еса, елегія тощо)</p> <p>Музичні цикли (сюїта). Симфонічні жанри (симфонія) Концерт, симфонічна поема, рапсодія тощо).</p> <p>Музично-театральні жанри (повторення)</p> <p>Модуль 2. Танцювальні жанри.</p> <p>Народні танці. Бальні (парні), спортивні танці: европейські (вальс, танго тощо) та латиноамериканські (самба, ча-ча-ча тощо).</p> <p>Сучасні танці. Танці на льоду.</p> <p>Вплив танцювальної активності</p>	<p>пісень з пластичним іntonуванням, з імprovізованими жестами й рухами. Інсценізації пісень з танцювальними рухами.</p> <p>Виконання вправ на дикцію, артикуляцію, створення інтонацій, акторські імprovізації – створення запропонованих образів.</p> <p>Гра на елементарних музичних інструментах, зокрема на виготовлених власноруч.</p> <p>Експериментування зі звуками різних властивостей.</p> <p>Імprovізація супроводу до пісні.</p> <p>Виконання ритмічних партитур.</p> <p>Музично-дидактичні ігри.</p> <p>Дослідження довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації (звукові імprovізації).</p> <p>Дослідження довкілля, сприйняття його об'єктів для художньо-образної інтерпретації (замальовки, фотографії тощо).</p> <p>Сприймання, аналіз, інтерпретація і порівняння творів декоративно-ужиткового, образотворчого мистецтва, архітектури, синтетичних видів мистецтв з дотриманням відповідної термінології та норм грамотного українського мовлення.</p> <p>Виконання начерків, замальовок створення графічних, живописних, декоративних композицій у різних</p>
--	---	---

<p>2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконує пісню у відповідному характері; • відтворює запропоновані ритми (соло в ансамблі), рухи під музику; • виконує у відповідному характері (рухи, міміка, мова, інтонації) запропоновані ролі-інсценізації; • виконує зображення (графічні, живописні, об'ємні, декоративні), застосовує різні художні техніки, матеріали, формати, прийоми, фотографії, прості шрифтові композиції, гіф-анімації; • упорядковує композиції зображень; <p>2.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює власні ритмічні послідовності; • імпровізує у створенні художніх образів; • пропонує ідеї, виявляє ініціативу в реалізації проекту; • виявляє активну участь у колективній художньо-творчій діяльності; • пропонує власні ідеї, реалізує їх з допомогою вчителя чи інших осіб, зокрема з урахуванням національних традицій; <p>2.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> • спостерігає за довкіллям, фіксує власні спостереження (фото, замальовки тощо); • використовує знання і вміння з мовно-літературної, математичної, природничої, інформатичної освітніх галузей. <p>Пізнає себе через взаємодію з мистецтвом, регулює власний емоційний стан</p> <p><i>Ученъ (ученица)</i></p> <p>3.1.</p> <ul style="list-style-type: none"> • називає власні досягнення в музичній і образотворчій діяльності, визначає уміння і навички, які потрібно ще удосконалювати; <p>3.2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • демонструє свої творчі роботи, за потреби, пояснює свій задум; <p>3.3.</p>	<p>на здоров'я людини.</p> <p>Модуль 3 (домінантний) продовження.</p> <p>Жанри образотворчого мистецтва. Портрет (подвійний, парний, груповий, парадний, камерний, кінний, автопортрет тощо). Міфологічний, історичний жанри. Побутовий жанр.</p> <p>Модуль 4. Жанри кіномистецтва.</p> <p>Жанри ігрового кінематографа (екранізація, комедія, детектив, пригодницький фільм тощо). Види мультиплікації. Роль композиторів і художників у кіномистецтві.</p> <p>Модуль 5. Жанри об'єднуються.</p> <p>Жанри-гібриди в музичному і візуальних мистецтвах. Поєднання жанрів у кінофільмі. Зв'язок мистецтва з наукою і технікою. Медіамистецтво. Цифровізація в мистецтві. Віртуальна і доповнена реальність у художній творчості.</p>	<p>техніках, зокрема з урахуванням національних традицій. Участь у колективних, групових та індивідуальних мистецьких проектах (зокрема екологічних) з виявом умінь працювати в команді, ініціативності, креативного мислення. Застосування цифрових технологій у презентаціях фото, анімації. Участь у дискусіях з тем мистецтва, висловлювання власних емоційних вражень, ціннісних ставлень та критичних суджень щодо художніх творів. Добір видів художньої діяльності для емоційного задоволення, зняття втоми.</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • бере участь в обговоренні творів різних видів мистецтва, пояснюючи свою позицію; • бере участь у колективній творчій діяльності; <p>3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає емоційні стани, що втілюють твори мистецтва; • порівнює емоційні стани, що передають різні твори мистецтва; • висловлює емоційне враження від творів мистецтва, пояснюючи ставлення до них; • виявляє і пояснює ставлення до творів різних видів мистецтва; власне ставлення до різних видів мистецької діяльності; • висловлює міркування щодо ролі мистецтва для збереження довкілля; зміцнення здоров'я; об'єднання людей навколо певної ідеї тощо. 		
---	--	--

Використовує інформаційне середовище у власній творчості та художній комунікації

Ученъ (ученица)

4.1.

- обирає різні способи творення для художнього самовираження (ілюстрації, фото, аудіо, відео тощо);
- шукає й добирає з допомогою вчителя чи інших осіб аудіо, відео-, ілюстративні й текстові матеріали з різних джерел, упорядковує їх;

4.2.

- визначає з допомогою вчителя чи інших осіб достовірність джерела інформації про мистецтво;
- висловлює міркування щодо ролі митців у збереженні довкілля; ролі інформаційного середовища для розвитку і поширення мистецтва.